

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzp 197/10
16.03.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Nevenke Važić, predsednika veća, Veska Krstajića i Ljubice Knežević-Tomašev, članova veća, sa savetnikom Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu osuđenog U.M., zbog krivičnog dela prevare iz člana 208. stav 4. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu branioca osuđenog U.M., adv. S.V. iz K., za ispitivanje zakonitosti pravnosnažnih presuda Opštinskog suda u Kučevu K. 132/07 od 22.01.2009. godine i Okružnog suda u Požarevcu Kž. 190/2009 od 05.06.2009. godine, u sednici veća održanoj dana 16.03.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE kao osnovan zahtev branioca osuđenog U.M. za ispitivanje zakonitosti pravnosnažnih presuda, pa se PREINAČUJU presude Opštinskog suda u Kučevu K. 132/07 od 22.01.2009. godine i Okružnog suda u Požarevcu Kž. 190/2009 od 05.06.2009. godine samo u pogledu pravne ocene dela i odluke o imovinskopravnom zahtevu, tako što Vrhovni kasacioni sud radnje osuđenog U.M. opisane u izreci prvostepene presude za koje je oglašen krivim pravno kvalifikuje kao krivično delo zloupotreba ovlašćenja u privredi iz člana 238. stav 1. tačka 2. Krivičnog zakonika i za to delo ga OSUĐUJE na kaznu zatvora u trajanju od 6-šest meseci i osuđenog obavezuje da na ime imovinskopavnog zahteva oštećenom preduzeću - Proizvodno prometnom preduzeću „B.“ DOO sa sedištem u R. plati iznos od 2.046.809,38 dinara u roku od 15 dana po prijemu ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kučevu K. 132/07 od 22.01.2009. godine optuženi U.M. oglašen je krivim za krivično delo prevara iz člana 208. stav 4. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika (KZ) i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine, uz obavezu optuženog da plati oštećenom Z.S. na ime odštetnog zahteva iznos od 2.046.809,38 dinara i na ime troškova krivičnog postupka iznos

od 75.000,00 dinara i da plati sudu na ime troškova krivičnog postupka iznos od 47.876,14 dinara i na ime paušala iznos od 10.000,00 dinara, sve to u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Okružni sud u Požarevcu, presudom Kž. 190/2009 od 05.06.2009. godine, uvažanjem žalbe branioca optuženog preinačio je navedenu prvostepenu presudu u pogledu odluke o kazni tako što je optuženog za krivično delo za koje je prvostepenom presudom oglašen krivim, primenom člana 56. i 57. KZ, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine, dok je prvostepena presuda u ostalom delu potvrđena.

Branilac osuđenog U.M., adv. S.V., podneo je zahtev za ispitivanje zakonitosti navedenih pravnosnažnih presuda, zbog povrede krivičnog zakona na štetu osuđenog i povrede prava osuđenog na odbranu, a prema navodima u obrazloženju zahteva i zbog znatne sumnje u istinitost odlučnih činjenica utvrđenih u pravnosnažnoj presudi i bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da Vrhovni sud pobijanu pravnosnažnu presudu preinači i osuđenog oslobodi od optužbe i kazne ili da ukine prvostepenu i drugostepenu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, te da se do odluke po zahtevu zastane sa pozivanjem i upućivanjem osuđenog na izvršenje kazne.

Republički javni tužilac, podneskom Ktr. I broj 4922/09 od 11.12.2009. godine, vratio je Vrhovnom sudu Srbije spise predmeta na odlučivanje o zahtevu za ispitivanje zakonitosti pravnosnažne presude Opštinskog suda u Kučevu K. 132/07 od 22.01.2009. godine, bez odgovora na zahtev branioca osuđenog.

Vrhovni kasacioni sud postupio je u smislu odredbe člana 431. stav 5. ZKP i u sednici veća, održanoj u odsustvu obavještenog osuđenog U.M., a u prisustvu njegovog branioca adv. S.V., razmotrio spise ovog predmeta, sa navedenim pravnosnažnim presudama i po oceni navoda i predloga iznetih u zahtevu branioca osuđenog za ispitivanje zakonitosti pravnosnažne presude, našao:

Zahtev je osnovan.

U zahtevu se ističe da je pobijanim pravnosnažnim presudama učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP zbog nerazumljivosti izreke prvostepene presude u pogledu radnji izvršenja dela koje nisu navedene i nejasne konstatacije o nedovoljnim sredstvima na žiro-računu njegovog preduzeća, kao i zbog odsustva razloga o odlučnim činjenicama i nejasnosti datih razloga, pri čemu se navodi o ovim nedostacima presude odnose na činjenice za koje se u zahtevu, pobijajući pravnosnažnu presudu i zbog

pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i iznoseći stav o postojanju znatne sumnje u istinitost utvrđenih odlučnih činjenica, ističe da nisu uopšte ili da nisu pravilno utvrđene, a tiču se zaključka suda o nedovoljnim sredstvima na žiro-računu preduzeća osuđenog bez utvrđivanja stanja tih sredstava, zatim vremena izvršenja dela i visine duga prema oštećenom preduzeću za koju se kaže da je utvrđena na osnovu protivrečnog nalaza veštaka i drugih činjenica od značaja za ocenu o postojanju namere osuđenog pribavljanja imovinske koristi posebno njegovog ponašanja i poslovanja njegovog preduzeća sa oštećenim preduzećem u kritičnom periodu i pre i posle toga.

Međutim, istaknuta povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, odredbama člana 430. ZKP, nisu predviđeni kao zakonski osnovi za podnošenje zahteva za ispitivanje zakonitosti pravnosnažne presude, pa su prednji navodi zahteva bez uticaja.

Shodno citiranom zakonskom propisu, ni znatna sumnja u istinitost odlučnih činjenica utvrđenih u pravnosnažnoj presudi nije osnov za podnošenje ovog vanrednog pravnog leka, već je postojanje iste i vezano sa tim mogućnosti odlučivanja o zahtevu, stvar ocene suda prilikom razmatranja zahteva (član 426. u vezi sa članom 432. ZKP), a takve sumnje po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda u konkretnom slučaju nema.

Prema navodima zahteva, odbijanjem predloga odbrane za saslušanje svedoka R.C. i vozača kamiona kojim je prevožen lim koji mogu potvrditi odbranu osuđenog o spornom poslovnom odnosu i izneti činjenice u njegovu korist, učinjena je povreda prava osuđenog na odbranu na glavnom pretresu (član 430. tačka 3. u vezi sa članom 17. ZKP). Međutim, sud nije dužan izvesti sve dokaze koje stranke predlažu (član 18. stav 1. ZKP), a prvostepeni sud je odbijajući navedene dokazne predloge, na strani 13 stav prvi svoje presude dao razloge zbog kojih utvrđenih činjenica i već izvedenih dokaza (iskaza oštećenog i svedoka, nalaza veštaka i knjigovodstvene dokumentacije), smatra da su razjašnjene činjenice o poslovanju preduzeća osuđenog od značaja za zakonito presuđenje ove krivične stvari i da iste ne bi bile dovedene u sumnju predloženim novim dokazima, pa ne stoje navodi zahteva o povredi prava na odbranu kojima se u suštini osporava ocena suda o nesumnjivo i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju na osnovu izvedenih dokaza, a što, kako je već rečeno, nije zakonski osnov po kojem se zahtev za ispitivanje zakonitosti pravnosnažne presude može podneti.

Osnovano se u zahtevu ističe da je prvostepeni sud prilikom pravne ocene inkriminiranih radnji povredio krivični zakon na štetu osuđenog (član 369. tačka 4. ZKP) kad ga je oglasio krivim za krivično delo prevare iz člana 208. stav 4. u vezi sa stavom 1. KZ i da je istu povredu zakona učinio i drugostepeni sud kad

je potvrdio prvostepenu presudu u pogledu iznete pravne kvalifikacije dela osuđenog.

Pravnosnažnom presudom utvrđeno je da je osuđeni u svojstvu vlasnika i direktora PP „A.M.“ DOO, prilikom kupovine robe od Proizvodno prometnog preduzeća „B.“ DOO, direktora tog preduzeća Z.S. doveo u zabludu prikrivanjem činjenice da na žiro račun svog preduzeća nema sredstava i lažnim prikazivanjem činjenice da je u stanju da isplati kupljenu robu u ugovorenom roku, i na taj način naveo ga da mu na štetu imovine svog preduzeća isporuči robu (aluminijumske profile) u vrednosti od 2.046,809,38 dinara.

Kod tako utvrđenih odlučnih činjenica, iz kojih proizilazi da je osuđeni kritičnom prilikom postupao u svojstvu odgovornog lica u preduzeću, sa ovlašćenjem upravljanja i raspolaganja imovinom preduzeća u privrednom poslovanju, kako je to svojstvo određeno članom 46. stav 2. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS) važećeg u vreme izvršenja dela i istovetno u članu 112. stav 5. sada važećeg KZ, i da je navedenim inkriminiranim radnjama, koje predstavljaju neistinito prikazivanje stanja i kretanja sredstava i rezultata poslovanja njegovog preduzeća koje je bilo od uticaja na donošenje poslovne odluke u oštećenom preduzeću (o isporuci, odnosno prodaji robe osuđenom), osuđeni pribavio imovinsku korist za svoje preduzeće u označenom iznosu, što mu je i bila namera, to po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda u opisanim radnjama osuđenog stoje sva zakonska obeležja krivičnog dela zloupotrebe ovlašćenja u privredi, a ne krivičnog dela prevare kako pogrešno smatraju prvostepeni i drugostepeni sud. Stoga se pravna ocena dela osuđenog u pravnosnažnoj presudi osnovano osporava zahtevom branioca osuđenog, pozivanjem na napred izložene činjenice i razloge, odnosno okolnosti koje upravo razlikuju ova dva krivična dela, a koje se tiču svojstva izvršioca i lica kome se pribavlja imovinska korist jer su to kod krivičnog dela prevare fizička lica, a kod krivičnog dela zloupotrebe ovlašćenja u privredi odgovorno lice u pravnom licu kao izvršilac, dok se imovinska korist pribavlja pravnom licu.

Sledstveno rečenom, i kako je Krivični zakonik (KZ), kojim je za krivično delo zloupotrebe ovlašćenja u privredi iz člana 238. stav 1. tačka 2. propisana kazna zatvora od tri meseca do pet godina blaži za osuđenog od zakona (KZ RS) važećeg u vreme izvršenja dela, kojim je za isto delo iz člana 139. stav 1. tačka 2. KZ RS propisana kazna zatvora od šest meseci do pet godina, Vrhovni kasacioni sud je uvažavajući zahtev kao osnovan pobijane pravnosnažne presude preinačio u pogledu pravne ocene dela tako što je krivičnopravne radnje osuđenog za koje je oglašen krivim, opisane u izreci prvostepene presude, pravno kvalifikovao kao krivično delo iz člana 238. stav 1. tačka 2. KZ.

Polazeći od ovako izmenjene pravne kvalifikacije dela osuđenog i s tim u vezi umanjene težine dela, kao i od okolnosti utvrđenih u redovnom postupku koje su u smislu člana 54. KZ od značaja prilikom odmeravanja kazne, Vrhovni kasacioni sud je osuđenog za predmetno krivično delo osudio na kaznu zatvora u trajanju od šest meseci, nalazeći da ovako odmerena kazna odgovara objektivnoj težini dela i stepenu krivice osuđenog prema okolnostima izvršenja dela, olakšavajućim okolnostima na strani osuđenog (oženjen, otac dvoje dece, dobro držanje tokom postupka) i otežavajućoj okolnosti koja se odnosi na njegov raniji život (osuđivanost), te da će se istom postići svrha kažnjavanja iz člana 42. KZ.

Saglasno utvrđenom činjenicnom stanju u pravnosnažnoj presudi, naime, da je krivičnim delom šteta pričinjena preduzeću - Proizvodno prometnom preduzeću „B.“ DOO sa sedištem u R., a ne Z.S. koji je direktor tog preduzeća, pravnosnažna presuda preinačena je i u pogledu odluke o imovinskopravnom zahtevu, kao u izreci ove presude.

Iz iznetih razloga, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 146. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni glasnik RS“, br. 72/2009) i člana 90. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“, br. 116/2008), a primenom člana 432. u vezi sa članom 425. stav 1. ZKP, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar-savetnik,

Nataša Banjac, s.r.

Predsednik veća-sudija,

Nevenka Važić, s.r.